

Sivistyslautakunnan kokous 26.4.2018

TERVON YHTENÄISKOULUN YLÄLUOKKIEN OPETUSJÄRJESTELYJEN SELVITTÄMINEN

Siv.ltk § 51

Sivistyslautakunnan aiemmat käsittelyt:

Sivistyslautakunta on käsitellyt Tervon Yhtenäiskoulun yläluokkien opetusjärjestelyjä aiemmin seuraavasti:

- Työryhmän nimeäminen (Siv.ltk § 35, 26.4.2016 / Siv.ltk § 41, 2.6.2016)
- Työryhmän nimeäminen; Neuvottelujen aloittaminen naapurikuntien kanssa (Siv.ltk § 69, 22.11.2016)
- Naapurikuntien kanssa käydyt neuvottelut ja yhteistyön kartoitukset sekä omassa kunnassa esitetyt näkemykset yläluokkien opetuksen järjestämisen vaihtoehtojen selvittämisestä (Siv.ltk § 75, 9.12.2016 / Siv.ltk § 19, 15.3.2017)
- Opetushallituksen näkemykset yläluokkien opetuksen järjestämisen vaihtoehtoista; Opetushenkilöstön, työryhmän, sivistyslautakunnan ja huoltajien osallistuminen asian selvittämiseen ja vaihtoehtojen tarkasteluun. (Siv.ltk § 26, 4.5.2017).

Tutustumiskäynnit

Rautavaaran yläluokkien opetusjärjestelyihin tutustuttiin 21.2.2018 sekä Kaavin ja Tuusniemen opetusjärjestelyihin 18.4.2018.

Toimeksianto selvityksen tekemiselle vuonna 2018

Kunnanvaltuuston (13.12.2017 § 93) hyväksymän Vuoden 2018 ja suunnitelmavuosien 2018-2020 talousarvion mukaan ”Palveluiden järjestämisessä mukaan luokkien yläluokkien opetus Tervon kunnan tehtävänä on varmistaa hyvät palvelut kuntalaisille kuntalaisia kuullen kunnan omina palveluina, ostopalveluina tai yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Vuonna 2018 kaikki yläluokkien kotikunnassa säilyttämiseen tähtäävät vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä henkilöstön ja huoltajien kanssa. Tarvittaessa jatketaan vuonna 2016 aloitettuja neuvotteluita naapurikuntien kanssa yläluokkien opetuksen järjestämisestä ko. kunnissa siinä vaiheessa, kun opetus pienille yläluokkien ikäluokille omassa kunnassa ei ole pedagogisesti perusteltua eikä taloudellisesti, lukujärjestysteknisesti ja oppilaiden kuljetusjärjestelyiden suhteen mahdollista.”

Valmistelutyön toimenpanijat ja tehtävät

Osa työryhmään nimetyistä jäsenistä ei kuulu enää kesäkuussa 2017 alkaneella vaalikaudella sivistyslautakunnan luottamushenkilöihin. He ovat ilmoittaneet jättävänsä tehtävän nykyiselle sivistyslautakunnalle. Työryhmään kuuluvat edelleen sivistyslautakunnan puheenjohtaja, kunnanhallituksen ja – valtuuston jäsen Touko Raatikainen, opettajien edustaja Pekka Koponen, rehtori Heikki Pulkkinen ja hallintojohtaja Kaija Tarvainen.

Yläluokkien opetusjärjestelyjen selvittämisen valmistelutyö tehdään viranhaltijatyönä. Hallintojohtaja ja rehtori kantavat valmistelusta päävastuun. Opettajat osallistuvat asiantuntijoina erityisesti siihen valmisteluun, jossa tarkastellaan yläluokkien opetuksen järjestämistä omassa kunnassa vähenevästä oppilasmäärästä huolimatta.

Valmistelussa kootaan perustiedot ja valmistellaan erilaisia vaihtoehtoisia malleja opetuksen järjestämiseen. Vaihtoehtoisten mallien vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat sekä riskit kartoitetaan.

Työryhmä käsittelee valmistellut asiat ennen sivistyslautakunnan käsittelyä. Sivistyslautakunta seuraa ja ohjaa selvityksen tekemistä. Valmistelutyön edetessä työryhmä tekee sivistyslautakunnalle esitykset vaihtoistoista malleista pedagogisten, taloudellisten, lukujärjestysteknisten ja kuljetuksiin liittyvien reunaehtojen sekä huoltajilta, oppilailta, kuntalaisilta ja opetushenkilöstöltä saadun palautteen perusteella.

Päätöksenteko

Päätöksentekovaiheessa sivistyslautakunta tekee asiasta päätösehdotuksen kunnanhallitukselle. Lopullisen päätöksen asiasta tekee kunnanvaltuusto kunnanhallituksen päätösehdotuksen pohjalta.

Selvityksen loppuun tekemisen aikataulu ja sisällöt

Kevät 2018: Perustietojen kokoaminen:

- kunnan perusopetuksen järjestämisen lakisääteliset veloitteet ja perusteet / perusopetuksen alueellinen saavutettavuus, Avi Itä-Suomi 2015, Anu Liljeström / OKM:n ja Kuntaliiton selvitykset / koko koulun ja yläluokkien nykyiset opetusjärjestelyt / nykyinen ja muuttuva toimintaympäristö / kuntastrategia / oppilas- ja väestöennusteet / yläluokkalaisten kotiosoitteet kartalla lukuvuodesta 2019-2020 alkaen / lähivuosien yläluokkien opetusjärjestelyt ja vaikutukset alaluokkien opetusjärjestelyihin / henkilöstö, työmäärät / kustannukset / valtionosuudet / kuljetukset / koulurakennukset / kokemukset pienten oppilasmäärien yhden koulun kunnista / kokemukset ja sopimukset yläkoulujen yhteisistä järjestelyistä / muut mahdolliset selvitykset/ kuulemiset (huoltajat, kuntalaiset, opetushenkilöstö, lapsi- ja nuorisoneuvosto) / kuulemisten tulokset

Syysy 2018: Vaihtoehtoisten mallien valmistelu ja päätöksenteko;

- yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen ja mallintaminen naapurikuntien kanssa / vaihtoehtoisten mallien valmistelu / kuulemiset ja kuulemisten tulokset / talousarvion 2019 valmistelu eri vaihtoehtoisin malleihin / loppuraportti ja päätösesitykset päätöksentekoon / kunnanvaltuuston päätökset joulukuussa 2018

Kevät 2019: Toimeenpanon valmistelut

Päätöksen toimeenpano tehdään päätöksen aikataulun mukaisesti. Vaikutusten arviointi tehdään erikseen määriteltävällä tavalla.

Kuntalaisten, huoltajien, oppilaiden ja henkilöstön osallistaminen

Kouluverkkosuunnittelusta jatkuvan muutoksen maailmassa on tehty ”Kouluverkko muuttuu, entä kouluverkkosuunnittelu?” –tutkimus, (Sami Tantarimäki ja Anni Törhönen, Kunnallisan kehittämissäätiön Tutkimusjulkaisusarjan julkaisu nro 105, 2017). ”Jatkuvassa muutoksessa kouluverkkosuunnittelun on kyettävä vastaamaan niihin tasa-arvon, eriytymisen, eriarvoistumisen, vaihtoehtojen, kerrannaisvaikutusten ja valintojen haasteisiin, joita liittyy niin aluekehittämisen, lähipalveluiden järjestämisen, opetuksen kuin yhteisöllisyyden kokonaiskuvaan. Suunnittelussa on tartuttava osallisuuden ja kumppanuuden edistämisyrittämyksiin sekä keskusteltava niin tulevaisuuden sivistyskunnan kuin uuden maakunnankin tavoitteista.”

Osallistamisessa hyödynnetään kunnan verkkosivuja ja kunnan omia facebook-sivuja. Kaikki valmisteluaineistot tallennetaan kunnan verkkosivuille. Kunnan omilla facebook-sivuilla jaetaan ko. aineistoja ja mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen aineistojen kommentointiin. Valmistelevat viranhaltijat seuraavat kommentointia ja vastaavat esitettyihin kysymyksiin.

Lisäksi käytetään sähköisiä kyselytyökaluja esimerkiksi e-raatia.

Kunnan verkkosivuille perustetaan ”Yläkouluselvitys 2018”- sivukokonaisuus, johon kaikki valmistelumateriaali ja koosteet kuntalaisten kommentaateista.

Sähköisin työkaluin toimeenpannut kyselyt toteutetaan myös kunnanvirastolta, kirjastolta tai koululta saatavilla paperikyselyillä.

Valmistelun etenemisestä tiedotetaan paikallislehti Sisä-Savossa.

Selvityksen valmistelussa otetaan huomioon kaikki valmisteluaineistot.

Lapsivaikutusten arviointi

Lapsivaikutusten arviointi tehdään ”Lapsivaikutusten arviointi – kansallisia ja kansainvälisiä näkökulmia” – teoksen, Kirsi Alila, Lapsiasiavaltuutetun toimiston julkaisuja 2011:7 sekä ”Lapsivaikutusten arviointi – hyvistä aikeista toiminnaksi”, Ira Custódio –artikkelin pohjalta.

Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa on kyse siitä, että päätöksiä valmisteltaessa tarkastellaan ja arvioidaan etukäteen esityksen vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja kehitykseen. Mitä näkökulmia tulee huomioida, kun kunnassa tehdään kouluverkkoa koskevia päätöksiä? Ennakoarviointi mahdollistaa eri vaihtoehtojen vertailun ja parhaan ratkaisun löytämisen. Se on tapa varmistaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämä lapsen edun ensisijainen harkinta lasta tai lapsia koskevassa päätöksenteossa. Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa päätöksenteon pohjaksi sekä mahdollistaa ja varmistaa lapsen edun harkinta päätösten

valmistelussa. Kun arvioinnit ovat julkisia, on päätöksentekoprosessi myös läpinäkyvämpi.

Tiedottaminen

Kuntalaisten, henkilöstön ja asianosaisten tiedottamisesta huolehditaan koko prosessin ajan.

Yhteistoiminta

Työnantajan ja työntekijöiden välisestä yhteistoiminnasta huolehditaan Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain (449/2007) mukaisesti. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Selvityksen tekemisen etenemistä seurataan yhteistyötoimikunnan kokouksissa. Työsuojeluvaltuutetut, luottamusmiehet sekä työyksiköiden henkilöstön edustajat ovat yhteistyötoimikunnan jäseniä valtuuston nimeämien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ohella.

Tervon kunnan hallintosääntö (Kvalt. 29.5.2017 § 10).

Hallintojohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy, että Tervon Yhtenäiskoulun yläluokkien opetusjärjestelyjen selvittäminen toimeenpannaan yllä kuvatulla tavalla.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukainen.

Asian valmistelija hallintojohtaja Kaija Tarvainen.

Lisätietoja antaa hallintojohtaja Kaija Tarvainen, puhelin 0447 499201, kaija.tarvainen@tervo.fi.
